

21. Osäkra och afskrifvade fordringar

Summa	Hypotek		Summa	Diverse		Summa
	lån	från diverse		lån	från diverse	
174,827 65	145,000	29,827 65	174,827 65	145,000	29,827 65	
88,508 19	88,508 19	0	88,508 19	88,508 19	0	
86,319 46	86,319 46	0	86,319 46	86,319 46	0	
174,827 65	145,000	29,827 65	174,827 65	145,000	29,827 65	
174,827 65	145,000	29,827 65	174,827 65	145,000	29,827 65	

Helsingfors, J. C. Frenckell & Son 1894

XXXIV.

Finlands Ständers Bankfullmäktiges

BERÄTTELSE

Ständernas Bankutskott,

omfattande åren

1894—1896.

Helsingfors,
J. C. Frenckell & Son, 1897.

eller 1,375,012: 99 utgå ut vinstmedlen för senaste tre-
årsperiod. Efter afdrag af sistnämnda post utgör den del af
vinstmedlen som nu kan ställas till Ständernas förtrogande
3,233,524: 57 hvilket belopp likväl komma att ytterligare
ökas i händelse de för statsbehof reserverade vinstmedlen till
äventyrs iake behöfve i sin helhet för helta ändamål användas.

Då de skäl som tidigare anförts för önskvärdheten
Jemte det förevarande berättelse öfver Bankfullmäktiges
tillgöranden under åren 1894—1896 härmed till Ständernas
Bankutskott värdsamt öfverlemnas, få Bankfullmäktige tillika,
under hänvisande till den berättelsen åtföljande öfversigten af
Finlands Banks ställning och verksamhet, här i allmänna drag
meddela resultatet af bankens rörelse under sagda period.

Sedan de anslag, som beviljats för jordbrukets upphjel-
pande, tekniska realskolorna, därvården och Finlands Stats-
kontor blifvit af bankens medel utbetalda, uppgick behåll-
ningen

år 1894 till	<i>Fmk.</i>	1,578,909: 71
” 1895 ”	”	2,119,525: 76
” 1896 ”	”	2,446,281: 28
eller sammanlagdt till		<i>Fmk.</i> 6,144,716: 75.

Detta resultat torde kunna anses ganska tillfredsställande,
isynnerhet då i betraktande tages, att räntan i landet under
ifrågavarande period i allmänhet stått lågt samt att en viss
återhållsamhet i lånerörelsen från bankens sida dervid iakt-
tagits.

Enligt gällande stadganden har till reservfonden öfver-
förts en fjerdedel af förenämnda behållning, hvilken derigenom
reducerats till *Fmk.* 4,608,537: 56. Af de vinstmedel, som senast
församlade ständer eventuelt anvisade för statsändamål, har
vidare enligt n. kungörelsen af den 5 Mars 1895 ett belopp
af *Fmk.* 4,025,185: 13 beräknats komma att för statsverkets räk-
ning tagas i anspråk, hvaraf 2,650,172: 14 skulle betäckas med
den vid 1893 års utgång befintliga bankvinsten och återstoden

XXXIV.

Finlands Ständers Bankfullmäktiges

BERÄTTELSE

III

Ständernas Bankutskott

omfattande åren

1894—1896

eller *Fmy.* 1,375,012: 99 utgå ur vinstmedlen för senaste treårsperiod. Efter afdrag af sistnämnda post, utgör den del af vinstmedlen som nu kan ställas till Ständernas förfogande *Fmy.* 3,233,524: 57, hvilket belopp likväl komme att ytterligare ökas, i händelse de för statsbehof reserverade vinstmedlen till äfventyrs icke behöfde i sin helhet för detta ändamål användas.

Då de skäl, som tidigare anförts för önskvärdheten af en stark reservfond, fortfarande äro gällande och, i den mon landets industri och näringar utvecklas, vinna ökad betydelse, hafva Bankfullmäktige i detta sammanhang trott sig böra till Bankutskottets pröfning öfverlemnna, huruvida icke önskligt vore att äfven den del af bankvinsten, som nu är disponibel, blefve använd till förstärkande af reservfonden.

Sedan de anslag, som beviljats för jordbrukets uppförande, tekniska realskolorna, därvidlen och Finlands Statskontor blifvit af bankens medel utbetalda, uppgick behållningen

år 1894 till <i>Fmy.</i> 1,578,309: 71
1895 " " " 2,119,523: 76
1896 " " " 2,446,281: 28
eller sammanlagt till <i>Fmy.</i> 6,144,716: 75

Detta resultat torde kunna anses ganska tillfredsställande, i synnerhet då i betraktande tages, att räntan i landet under ifrågakommande period i allmänhet stått lågt samt att en viss återhållsamhet i lånerörelsen från bankers sida dervid iakttagits.

Enligt gällande stadganden har till reservfonden öfverförd en fjerdedel af förenämnda behållning, hvilken derigenom reducerats till *Fmy.* 4,608,537: 56. Af de vinstmedel, som senast förenämnda ständer eventuellt kunna för statsändamål, har vidare enligt en kungörelsen af den 5 Mars 1895 ett belopp af *Fmy.* 4,025,186: 13 beträffat kommit till statsverkets tillgång tagas i anspråk, hvarefter 2,650,172: 14 skulle betäckas med den vid 1893 års utgång befintliga bankvinsten och återstoden

I. Om de hos Bankfullmäktige förehafda hufvudsakliga ärenden.

§ 1.

Sedan å Statsverkets vägnar förfrågan gjorts hos Bankdirektionen huruvida Finlands Bank vore benägen att bilda ett konsortium för öfvertagande af det jernvägsamorteringsslån å nominelt 18,000,000 mark till högst 4 procents ränta, angående hvars upptagande, med anlitande förnämligast af den utländska kapitalmarknaden, senast församlade Ständer beslutit, samt Bankfullmäktige i anledning häraf den 12 Januari 1895 bemyndigat Bankdirektionen att gå i författning om ävägbringandet för oförmälda ändamål af ett konsortium, deri Finlands Bank skulle deltaga med högst en fjerdedel af ifrågavarande summa, lät Bankdirektionen, dels genom bref till några penninginstitut i utlandet, dels genom muntlig tillsägelse åt härvarande banker inbjuda dessa till deltagande i det ifrågakomna konsortiet, samt att i sådant afseende inom viss utsatt termin till Finlands Bank ingifva förseglade anbud om lånets öfvertagande. Vid gemensamt sammanträde med Bankdirektionen den 26 Januari togos de i förberördt afseende af sju skilda bankgrupper gjorda anbud under granskning och öfvervägande. Och då därvid det af Crédit Lyonnais samt Banque de Paris et des Pays Bas i Paris gemensamt framställda förslag om lånets öfvertagande jemte Finlands Bank till 97,5 % och 3 1/2 % ränta syntes bankstyrelsen vara med afseende å statsverkets intresse att föredraga framför de öfriga anbudena, anmodades Bankdirektionen af Bankfullmäktige att jemte förbemälda banker till Finans Expeditionen i Kejserliga Senaten insända anbud om öfvertagandet på förberörda vilkor af ifrågavarande lån; derå Direktionen uti skrifvelse för den 7 Februari underrättade Bankfullmäktige att

Statsverkets
3 1/2 procents
jernvägs lån.

det härom upprättade kontraktet blifvit af konsortiemedlemmarne undertecknad och nästsagde dag till Finans Expeditionen insändt samt att Finlands Bank enligt nämnda kontrakt öfvertagit 4 miljoner mark, af hvilket belopp dock 1 miljon mark på original villkor öfverlätits åt en bank i utlandet, hvar dan Finlands Banks ansvarighet för lånet utgjorde endast 3 miljoner mark eller således $\frac{1}{6}$ af lånebeloppet. Sedan de i förestående mätto af konsortiet erbjudna villkoren för lånets öfvertagande vunnit Hans Kejslerliga Majestäts nådiga fastställelse, blef af Kejslerliga Senaten definitivt lånefördrag med konsortiet afslutadt.

§ 2.

På framställning af Bankdirektionen antogo Bankfullmäktige den 20 Oktober 1894 till ombud för Finlands Bank i S:t Petersburg Wolga—Kama Kommersbank. Och som affärrerna på Ryssland, för hvilkas förmedling Banken härintills hållit räkning med såväl S:t Petersburger Privat Handels bank som S:t Petersburger Diskontobank, icke syntes betinga upprätthållandet af förbindelse med tre banker derstädes, bemyndigades Bankdirektionen den 7 November samma år af Bankfullmäktige att låta från sistnämnda bank öfverflytta Bankens der hållna räkning till Wolga—Kama Kommersbank.

b) i utlandet.

På skäl som upptagas i Bankfullmäktiges protokoll och till Bankdirektionen aflättna bref för den 16 Mars och 10 April 1895, blef nästsagde dag Dresdner Bank i Berlin af Fullmäktige antagen till andra ombud på platsen för Finlands Bank.

Emedan behof för Finlands Bank gjort sig kämbart att hafva ett ombud i Wien, inleddes i sådant afseende underhandlingar med Anglo-Österreichische Bank derstädes, som jemväl förklarade sig beredvillig att öppna ett konto med Finlands Bank på närmare upptagna villkor samt i enlighet dermed af Bankfullmäktige den 13 Juni 1895 antogs till ombud för Banken i Wien.

Finlands
Banks
ombud:
a) i S:t Pe-
tersburg.

§ 3.

Uti skrifvelse från Finans Expeditionen af den 30 Maj 1896 blefvo Bankfullmäktige anmodade att uttala sig angående ett af en nedsatt komité uppgjort förslag till omorganisation af finska statsverkets kassa- och räkenskapsväsende, enligt hvilket Finlands Banks medverkan vid den egentliga kassarörelsen komme att tagas i anspråk i så mätto, att statsverkets samtliga kontanta tillgångar, såvidt desamma icke äro behöfliga för de löpande utgifternas bestridande, framdeles skulle förvaras hos Finlands Bank. I anledning deraf hafva Bankfullmäktige, efter inhemtande af Bankdirektionens åsigt i frågan, uti skrifvelse af den 10 Oktober 1896 hos Kejslerliga Senaten anmält att, enligt Fullmäktiges uppfattning, den ifrågakomna anordningen af statsverkets kassaväsende otvivelaktigt skulle medföra betydande fördelar för finansförvaltningen, för hvilken det derigenom, bland annat, blefve möjligt att med mindre omgång än härintills taga kännedom om den för hvarje tidpunkt disponibla kassatillgången äfvensom att utöfva en verksammare kontroll öfver kassarörelsen. Med afseende härå borde, på sätt af Fullmäktige vidare framhölls, Finlands Bank icke undandraga sig att för sin del medverka till förslaget genomförande. Emellertid förutsatte detta förslag att insättningar och uttagningar af statsmedel i såväl större som mindre poster skola kunna verkställas icke allenast vid Bankens hufvudkontor utan ock vid samtliga afdelningskontor samt att ett nytt kontor inrättas i Tavastehus. Till följd häraf och genom det ökade arbete för statsverkets räkning, som sålunda komme att åhvälfvas Finlands Bank, samt genom nödvändigheten för Banken att fortfarande upprätthålla kontor i alla läneresidensstäder, äfven der bibehållandet af ett sådant icke vidare vore för Banken fördelaktigt, kunde de uppoffringar, Banken för företagets genomförande nödgades vidkännas, blifva betydliga. Vid sådant förhållande ansågo sig Bankfullmäktige böra i detta sammanhang uttala den förhoppning, att de anslag till jordbrukets upphjelpande, tekniska realskolorna, därvården och Finlands Statskontor, som fortfarande årligen utgå från Bankens vinstmedel och om hvilkas öfverförande på allmänna statsfonden

Utlåtande i
frågan an-
gående om-
organisation
af statsver-
kets kassa-
och räkenskaps-
väsende.

Ständerna vid 1891 och 1894 års landtdagar gjort framställning, åtminstone efter det nu ifrågavarande förslag blifvit genomfördt, icke vidare behöfde från bankvinsten utgå. Föröfrigt och jemte det Bankfullmäktige, beträffande detaljerna i komiténs förslag, förenade sig om två af Bankdirektionen uti dess förberörda yttrande i saken gjorda anmärkningar, hänförande sig till det föreslagna sättet för utföande af kontrollen öfver statsverkets upp- och afskrifningsräkning i Finlands Bank samt till tiden för Bankens och dess afdelningskontors öppenstående i och för mottagande af insättningar å sagda räkning, har af Bankfullmäktige framhållits, att då enligt komiténs förslag statsverkets kassavård i väsentlig mån komme att öfverflyttas på Finlands Bank och frågan om inrättande och upprätthållande af afdelningskontor i alla läneresidensstäder innefattar en ändring af Bankens reglemente, förslagets genomförande i dessa delar syntes påkalla Ständernas medverkan.

§ 4.

Kassörernes handkassor.

Emedan det belopp af 50,000 mark, som enligt derom härförinnan meddelade förordnanden högst fått inestå i kassörernes vid kontoren i Åbo, Nikolaistad och Wiborg handkassor, visat sig vara för rörelsen otillräckligt, hafva Bankfullmäktige, i stöd af § 39 i gällande bankreglemente, genom särskilda förordnanden af den 23 Mars och 21 December 1895 och den 10 Oktober 1896, fastställt det högsta tillåtna beloppet i nämnda handkassor, vid de två förstnämnda kontoren till 75,000 mark och vid kontoret i Wiborg till 100,000 mark.

Af enahanda anledning blefvo, genom Bankfullmäktiges beslut af den 21 December 1895, de högsta tillåtna beloppen i förste- och andre kassörernes vid hufvudkontoret handkassor, hvilka utgjort resp. 150,000 och 100,000 mark, för hvardera kassan ökade till 200,000 mark.

§ 5.

Arvodestillägg för tjänstemän och betjente vid kontoret i S:t Petersburg.

I stöd af den Bankfullmäktige enligt anm. 5 vid gällande reglemente och stat för Finlands Bank tilkommande befogenhet att bevilja tjänstemännen och betjente vid kontoret i S:t Petersburg arvodestillägg för ett år i sender, uppgående till högst 15 % af deras i staten upptagna aflöning, hafva

Bankfullmäktige under den 3 April och 25 Maj 1895, med afseende å den för tiden jemförelsevis höga rubelkursen, tilldelat dylika arvodestillägg åt Kommissarien vid nämnda kontor E. Carlstedt med 8 % samt åt vid kontoret anställde två penningaräknare och en vaktmästare med 7 % af deras aflöning å stat, att utgå från den 1 Mars till utgången af sagda år. Och då någon förändring i berörda kursförhållanden ej heller derefter inträffade, fingo förbemälda kontorsföreståndare och betjente äfvensom emellertid utnämnde kontorskrifvaren vid ifrågavarande kontor A. Othman äfven under år 1896, med Bankfullmäktiges dertill den 11 Januari lemnade begifvande, uppbära enahanda arvodestillägg, samtliga dessa funktionärer dock efter samma beräkningsgrund eller med 7 % af deras aflöning.

§ 6.

Sedan af Ministerstatssekreteraren Generallöjtnanten von Dæhn förslag väckts derom att Finlands Bank skulle öfvertaga förvaltningen af Statssekretariatets för Finland pennin-gemedel, biföllo Bankfullmäktige den 7 November 1894 dertill att, i enlighet med Bankdirektionens i saken afgifna framställning, nämnda medel finge af Finlands Bank förvaltas, bokföras och granskas i ett sammanhang med Bankens egna medel under följande vilkor: att kontoret i S:t Petersburg hvarje vecka afgifver kassaredovisning öfver Statssekretariatets medel, hvaremot all annan bokföring af Statssekretariatet sjelft ombesörjes; att rubelkassan hålles på skild löpande räkning uti någon privatbank i S:t Petersburg, men markkassan insättes på upp- och afskrifningsräkning vid Finlands Banks hufvudkontor, på hvilken räkning Statssekretariatet utställer checker, som af kontoret i S:t Petersburg inlösas; att den af Statssekretariatet förvaltade s. k. Hans Majestäts handkassa, hvilken uppgick till 170,000 rubel och var placerad i ryska statsobligationer, kunde af Finlands Bank mottagas på öppen deposition derstädes, jemte det Banken förbunde sig att detachera kupongerna vid förfall och beordra kontoret i S:t Petersburg att till vederbörande utbetala värdet för desamma, samt att Finlands Bank för förberörda förvaltning icke betingade sig

Förvaltning af Statssekretariatets för Finland pennin-gemedel.

någon annan ersättning än en afgift för ofvanomförmälda öppna deposition till sådant belopp, som för öfrige deponenter är fastställt.

§ 7.

Förbränning af förslitna sedlar.

Efter hand som förslitna sedlar till Banken inkommit och till större antal samlats, hafva Bankfullmäktige låtit genom tillkallade fruntimmer uppräknat det befintliga förrådet dylika sedlar, hvilka derefter omedelbart förbränts uti den i Bankens ekonomibyggnad för ändamålet inrättade ugn. Uppgifter om beloppen sålunda förbrända sedlar ingå i Bankfullmäktiges protokoll den 24, 26 och 28 September, den 6 Oktober äfvensom den 17, 19 och 22 December 1894, den 5, 7, 9, 12 och 14 Oktober 1895 samt den 8, 10, 12, 14, 16, 19 och 21 September 1896.

Beträffande kontrollen öfver sedelförbränningen, hafva Herrar Bankrevisorer i berättelsen öfver den år 1894 försiggångna revisionen i Banken framhållit, hursom en fullt hållbar och jemväl i öfrigt tillfredsställande försegling af förbränningsugnen icke kunnat åstadkommas genom användande af vare sig lack eller gips. Och som Herrar Bankrevisorer emellertid ansett en sådan försegling vara för kontrollen öfver sedelbränningen önskvärd, men icke kunna ernås på annat sätt än genom anbringande af metallplomber å ugnens slutstycke, anhöllo Revisorerna att åtgärder för en dylik plombering blefve vidtagna. Sedan i anledning häraf en för ändamålet nödig apparat hunnit anskaffas, läto Bankfullmäktige vid de under December månad samma år försiggångna sedelförbränningarna på förberordt sätt å ugnen anbringa metallplomber. Enahanda förseglingsmetod kom jemväl vid sedelförbränningen åren 1895 och 1896 till användning.

§ 8.

Ritningar till nya tjugumarks sedlar.

Emedan erforderligt befunnits att förstärka Finlands Banks förråd af sedlar å 20 marks valör, hafva ritningar till en ny upplaga af nämnda sedelvalör blifvit genom bankförvaltningens försorg uppgjorda, hvilka ritningar af Bankfullmäktige sedermera den 21 Juli 1894 i afseende å fastställelse

till Kejsrerliga Senaten insändes. Genom nådig kungörelse af den 12 September samma år fastställdes derefter sådan förändrad lydelse och form för Finlands Banks sedlar å tjugumarks valör, som finnes angifven uti den kungörelsen bifogade beskrifning.

§ 9.

Uti skrifvelse för den 7 Januari 1895 förmälte Bankdirektionen hursom, sedan Finlands Banks sedeltryckeri åter varit i oafbruten verksamhet från den 1 September 1893 med tryckning hufvudsakligen af 5 marks sedlar, Bankens behof af sedlar utaf nämnda valör snarligen blefve tillgodosedt för en längre tid. Jemväl förefanns utsigt att sedeltryckeriet innan utgången af år 1895 skulle medhinna tillverkning af ett tillräckligt förråd 10 och 20 marks sedlar, den sistnämnda valören med den genom nådiga kungörelsen den 12 September 1894 fastställda lydelse och form. Med tryckningen af blanketter till 100 marks sedlar af ifrågasatt ny typ kunde dock icke omedelbart härefter vidtagas i anseende till de omgångar, som vore förenade med utförandet af ritningarna till denna sedel äfvensom med graverandet af plåtarna till densamma. Och då tryckeriet i förväntan härpå icke kunde lemna föreståndaren för tryckeriet och arbetspersonalen full sysselsättning, hade Direktionen tänkt sig att en förstärkning af Bankens förråd af 100 marks sedlar af nu gällande typ äfvensom jemväl af 500 marks sedlar skulle ega rum, hvarefter sedeltryckeriet kunde från början af år 1896 under några år framåt hållas stängdt. Med afseende härå hemstälde Direktionen om icke å Bankens sedeltryckeri finge under år 1895, utom nödigt förråd sedlar af lägre valörer, tillverkas 50,000 st. blanketter till 500 marks sedlar och 300,000 st. blanketter till 100 marks sedlar af nu gällande form och utseende, hvarjente och då det papper, hvarå 100 marks sedlar senast tryckts, visat sig vara mindre hållbart, Direktionen föreslog att ifrågavarande 300,000 blanketter till 100 marks sedlar måtte få tryckas på samma slags papper som 500 marks sedeln, hvilket papper för hand tillverkats vid Tumba pappers-

Sedeltryckeriet.

bruk i Sverige. Och blef förestående framställning den 12 Januari 1895 af Bankfullmäktige bifallen.

Angående sedeltillverkningens bedrivande under åren 1894—1896 har kontrollanten yngre bokhållaren Filosofie Magistern Ernst Enqvist afgifvit nedanintagna berättelse:

„Under inseende af föreståndaren Herr F. Tilgmann har sedeltryckeriet åren 1894 och 1895 samt de tre första månaderna af år 1896 utan afbrott varit i gång för tillverkning af 5, 10, 20, 100 och 500 marks sedlar. I April 1896 afstannade denna tillverkning, men då Banken fortfarande hade ett större parti sedelblanketter, som icke voro försedda med nummer och underskrifter, fortsattes arbetet härmed till den 10 Oktober 1896, då hela lagret blanketter blifvit förvandladt till sedlar.

Tryckningen af 5 marks sedlar, som hade påbörjats under September månad år 1893, fortgick under år 1894 och avslutades den 1 Mars 1895. Af härtill använt papper levererades af Tervakoski Aktie Bolag under åren 1893 och 1894 tillsammans 227,742 ark. Här af utlemnades till tryckeriet under åren 1893, 1894 och 1895 197,422 ark. Återstoden af pappret, utgörande 30,320 ark, innehas fortfarande af Banken. Af ofvanstående 197,422 ark tillverkades och levererades till Banken under år 1893 140,000 st. färdiga sedlar, motsvarande å 8 st. per ark 17,500 ark, år 1894 1,180,000 st., motsvarande 147,500 ark, och år 1895 197,000 st., motsvarande 24,625 ark, och återstoden, utgörande 62,376 blanketter, motsvarande 7,797 ark, utföll vid tillverkningen såsom makulatur och förbrändes af Bankens revisorer den 5 April 1894 och 12 Mars 1895 jemte 1,500 ark, som af ofvannämnda pappersbruk år 1893 levererades för proftrykning. Af 197,422 ark till tryckeriet utlämnadt papper hafva sålunda 7,797 ark utfallit såsom makulatur, d. v. s. 3,95 procent. Hvarje sedel har enligt beräkning kostat Banken 5,8 penni, hvaraf papprets pris per sedel utgör 1,25 penni och tryckningsarvodet 4 penni.

Tillverkningen af 10 marks sedlar vidtog den 25 Januari 1895, koppartrycket afstannade den 22 Mars och slutleveransen till Banken skedde den 3 Maj samma år. Af Tervakoski Aktie Bolag till Banken levererade 31,841 ark utlemnades till

tryckeriet 22,425 ark, hvarför Banken af ifrågavarande papperssort fortfarande innehar 9,416 ark. Af det till trykning utlemnade pappret tillverkades och levererades till Banken 176,500 st. färdiga sedlar, motsvarande 22,062½ ark, och återstoden d. v. s. 2,900 st. blanketter, motsvarande 362½ ark, förbrändes såsom makulatur af Bankfullmäktige den 14 Oktober 1895. Ofvanberörda 362½ ark utskottsblanketter utvisa, att af hela antalet ark till tryckeriet utlämnadt 10 marks papper endast 1,62 procent utfallit såsom makulatur. Priset per sedel har beräknats till 5,7 penni, hvarvid papprets pris och tryckningsarvodet varit desamma som för 5 marks sedeln.

10 marks sedelpappret efterföljdes på koppartryckspressen omedelbart af 500 marks sedelpapper, och påbörjades tillverkningen af blanketter af sistnämnda valör således den 22 Mars 1895. Af det från Sveriges Riksbanks pappersbruk, «Tumba», levererade pappret, 25,000 ark, tillverkades 47,800 st. dugliga blanketter, motsvarande å 2 st. per ark 23,900 ark. Resten, 1,100 ark, utgörande 4,4 procent af hela tillverkningen, förbrändes af Bankfullmäktige den 14 Oktober 1895 såsom makulatur. Koppartrycket avslutades den 2 Maj 1895 och slutleveransen verkställdes den 4 Juli samma år. Priset per sedel belöper sig enligt beräkning till 19,3 penni, hvaraf papprets pris utgör 2,49 penni och tryckningsarvodet 15 penni per sedel.

Sedan koppartrycket af 500 marks blanketter afstannat den 2 Maj 1895, vidtog tryckningen af 100 marks blanketter. Koppartrycket af denna valör afstannade den 26 Juli 1895, och slutleveransen skedde den 24 Oktober samma år. Äfven för denna valör levererades pappret från Sveriges Riksbanks pappersbruk. Till tryckeriet utlemnades hela pappersförrådet, utgörande 53,450 ark, och tillverkades däraf 202,700 dugliga blanketter, motsvarande å 4 st. per ark 50,675 ark. Återstoden eller 2,775 ark makulatur, d. v. s. 5,19 procent af det för tillverkning utlämnade pappret, förbrändes af Bankens revisorer den 19 Mars 1896. Priset per sedel utgör omkring 11 penni, hvaraf papprets pris per sedelblankett stiger till 2,03 penni och tryckningsarvodet till 8 penni.

Tillverkningen af 20 marks sedlar påbörjades den 26

Juli 1895. Koppartrycket afstannade den 14 Februari 1896 och slutleveransen till Banken skedde den 2 April samma år. Tervakoski Aktie Bolag levererade till Banken 136,469 ark, hvaraf till tryckeriet utlemnades 123,392 ark och återstoden, 13,077 ark, fortfarande innehas af Banken. Af förenämnda till tryckeriet utlemnade 123,392 ark tillvärkades 910,900 sedlar, motsvarande 113,862½ ark, och återstoden, 9,529½ ark, jemte af Tervakoski pappersbruk för proftryckning levererade 85 ark 20 marks sedelpapper och 30 ark 10 marks papper förbrändes såsom makulatur af Bankfullmäktige den 10 och 21 September 1896. Makulaturprocenten för sedlar af denna valör stiger till 7,7. Denna jämförelsevis höga makulaturprocent beror dels på den under pågående tryckning nödigbefunna färgförändringen dels därpå, att denna sedelvalör till följd af den å pappret befintliga vattstämpeln stälde större anspråk än de öfriga sedelvalörerna på papprets jemna torkning efter fuktningen. Enligt beräkning stiga kostnaderna för denna sedel till 5,8 penni, hvaraf papprets pris utgör 1,25 penni och tryckningsarvodet 4 penni per sedel.

Under den tid, då tryckeriet egde endast en numreringsmaskin, hade ett större lager onummerade och utan underskrifter försedda blanketter hopats i Bankens hvalf. Dessa blanketter hafva numera genom numrering och namntryck förvandlats till sedlar. Sålunda tryktes namnunderskrifter och numror

år 1894 å 10,000 st. 5 marks och 45,000 st. 10 marks blanketter
 » 1895 » 890,000 » » » » 633,500 » » » » »
 » 1896 » 733,700 » » » » 364,161 » » » » »
 eller tillsammans å 1,633,700 st. 5 marks och 1,042,661 st. 10 marks blanketter. Då härtill yttermera kommer det vid numreringen uppkomna makulaturet, 2,700 st. 5 marks och 1,139 st. 10 marks blanketter, så erhålles den vid ingången af år 1894 förefintliga behållningen af vid Bankens tryckeri tillvärkade blanketter d. v. s. 1,636,400 st. 5 marks och 1,043,800 st. 10 marks blanketter. Dessutom har under år 1894 underskrifter blifvit trykta på 56,500 st. 20 marks sedelblanketter, utgörande återstoden af i Köpenhamn förfärdigade blanketter till denna valör.

Utom förestående sedlar har å tryckeriet år 1894 tillvärkats 32 st. clichéer till 5 marks sedelns blå färgtontryckning och 6 st. tryckplåtar för koppartryck af samma sedels fram- och frånsida, under år 1895 för 10 marks valören 4 st. koppartrycksplåtar och 16 st. clichéer, för 500 marks valören 8 st. clichéer och för 100 marken 2 st. koppartrycksplåtar och 27 st. clichéer (hvaraf 12 st. från början odugliga) samt för 20 marks sedeln, förutom originalreliefplåtar till fällning af tryckplåtar, 69 st. clichéer (hvaraf 9 st. från början odugliga) och 23 st. tryckplåtar samt år 1896 2 st. tryckplåtar till 20 marks valören.»

Emedan den vid Finlands Banks sedeltillverkning härintills följda metoden icke erbjöd den säkerhet mot förfalskning, som genom tillämpningen af ett i Wien upfunnet nytt system för sedeltillverkning kunde ernås, har Bankdirektionen hos Bankfullmäktige hemställt att tryckningen af Bankens sedlar framdeles finge verkställas sålunda, att sedlarnas framsida skulle enligt det nyssnämnda, så kallade Österrikiska systemet tryckas i London hos firman Bradbury Wilkinson & C:o, som förvärfvat sig rättighet att tillämpa detsamma, samt tryckningen af frånsidan äfvensom anbringandet af numror och underskrifter ombesörjas af Bankens eget tryckeri. Genom en dylik anordning af sedeltryckningen kunde, på sätt derom i Bankdirektionens till Bankfullmäktige aflåtna skrivelse i ämnet af den 26 Oktober 1896 utförligt anföres, det största möjliga skydd mot förfalskning vinnas, jemte det sedlarna skulle erhålla ett i tekniskt och konstnärligt afseende mera tillfredsställande utseende, än man med det i Bankens sedeltryckeri använda tillverkningssättet lyckats åstadkomma. Och skulle kostnaden för tillverkning af 5 marks sedlar enligt det nya systemet uppgå per 1,000 stycken till 42 mark 77 penni, hvar till dock ytterligare komme tullafgift för pappret och fraktkostnaden, jemte det jemväl hälften af priset för graveringen af originalplåtarna borde af Banken ersättas. I anledning af Direktionens förestående förslag hafva Bankfullmäktige funnit nödigt att, innan vidare tillgjordes, söka erhålla tillförlitlig utredning angående sättet för utföningen af kontrollen vid sedeltillverkningen hos förbemälda engelska firma,

i hvilket afseende Bankfullmäktige öfverlemnade åt Bankdirektionen att, om sådant befundes lämpligt, uppdraga åt någon person att på ort och ställe taga närmare kändedom om saken.

§ 10.

*Tillverkning
å sedeltryckeriets galvanoplastiska anstalt af originalplåtar till stämpelmärken
m. m.*

Uti till Bankfullmäktige den 23 Oktober 1894 aflåten skrifvelse förmälte Finans Expeditionen i Kejserliga Senaten hurusom förslag väckts derom, att statsverket skulle öfverlemnade åt Litografen F. Tilgmann att vid den i förbindelse med Finlands Banks sedeltryckeri inrättade galvanoplastiska anstalt tillverka de för stämpelmärken, brevkort, postsparbankens qvittenskuponer och spelkortsbanderoller erforderliga originalplåtar, matricer och clichéer uuder kontroll af den person, som är anställd såsom kontrollant vid Bankens sedeltryckeri, hvarjemte Finans Expeditionen anhöll att blifva underrättad, hurvida å bankförvaltningens sida något hinder skulle möta att under ofvannämnda kontroll å sagda anstalt anordna tillverkningen af ifrågakomna originalplåtar m. m. Sedan Bankfullmäktige i anledning här af uti svarsbref till Finans Expeditionen för den 17 November 1894 förklarade att bankförvaltningen vore villig upplåta Bankens galvanoplastiska anstalt för tillverkningen af förberörda originalplåtar, matricer och clichéer, såframt öfverenskommelse af statsverket kunde träffas angående utförandet af ifrågakomna arbeten med Herr Tilgmann och om kontrollens handhavande deröfver med kontrollanten vid Bankens sedeltryckeri samt under förbehåll föröfrigt att Banken blifve af statsverket ersatt för de direkta kostnader, som Banken kunde komma att genom dessa arbeten tillskyndas, meddelade Finans Expeditionen uti skrifvelse för den 17 derpåföljde December Bankfullmäktige att aftal i förberördt afseende af Expeditionen nästasagde dag träffats med förbemälda tryckeriföreståndare och kontrollant samt att Finans Expeditionen, efter erhållen underrättelse om de kostnader Banken genom utförandet af ifrågavarande arbeten fått vidkännas, skulle för desamma till Banken utanordna ersättning.

§ 11.

Under åren 1894—1896 hafva Bankfullmäktige handlagt tillsammans 40 ansökningar om anstånd, ackord och andra lättnader, af hvilka 23 belöpa sig på år 1894, 11 på 1895 och 6 på 1896. Bland ifrågavarande ärenden torde särskildt böra framhållas Bankfullmäktiges den 25 April 1894 lemnade bifall till reglering af ett fabriksaktiebolags affär, hvilket allt sedan våren 1892 åtnjutit anstånd med liqviderandet af sin vexelgäld till Banken; ått ett större industrielt bolag genom Bankfullmäktiges särskilda beslut af den 20 Oktober 1894 och den 10 April 1895 beviljadt moratorium; de ackord, som den 29 Oktober 1894 beviljats två enskilda gäldenärer; ått en stor industriel firma den 24 Mars 1896 beviljad eftergift i liqviderandet af vissa dess förbindelser till Banken.

§ 12.

I bankreglementet påbjudna revisioner hafva å föreskrifna tider förrättats af Ständernas Bankrevisorer eller vederbörande suppleanter. Vid revisionen år 1896 gjordes af Bankrevisorerne en anmärkning beträffande beräkningen af reservfondens andel i bankvinsten under derförutgångna år, till följd hvar af en rättelse härutinnan blef, på Direktionens föranstaltande, omedelbart vidtagen. De bankförvaltningen rörande erinringar och önskningsmål, som dessutom af Bankrevisorerne framstälts, hafva af Bankfullmäktige Direktionen delgifvits. I enlighet med Revisorernes tillstyrkan och i stöd af hithörande stadgande i bankreglementet, hafva Bankfullmäktige derå på Finlands Ständers vägnar meddelat Bankdirektionen decharge för år 1893 den 1 Maj 1894, för 1894 den 28 Mars 1895 och för 1895 den 30 Mars 1896.

§ 13.

a) I enlighet med föreskriften i § 111 af 1878 års bankreglemente verkställde Bankfullmäktige under år 1894 två gånger inventeringar af hufvudkontorets kassahalf och samtliga kassor äfvensom låne- och säkerhetshandlingar samt depositioner, men efter det nådiga reglementet för Banken af den 19 Februari 1895 emanerat, hafva Bankfullmäktige, med afseende

Åtgärder, som angå enskilda personers förbindelser till Banken.

Revisionerna i Banken.

Inventeringar a) vid hufvudkontoret.

å hithörande stadgande i § 40 af nästsagda bankreglemente, icke funnit påkalladt att under åren 1895 och 1896 verkställa dylika inventeringar oftare än en gång hvardera året.

Ifrågavarande inventeringar hafva skett på följande tider; 1894: den 20—23 Augusti samt den 12—15 December; 1895: den 30 September och 1—5 Oktober, samt 1896: den 24, 26—29 Oktober samt den 12 November.

De öfver dessa inventeringar förda protokollen hafva delgifvits Bankdirektionen och resultaten dervid befunnits vara med Bankens böcker öfverensstämmande. Deremot gaf 1895 års inventering Fullmäktige anledning till anmärkning beträffande inteckningssäkerheten för kassakreditivlånet N:o 729. Då detta lån sedermera så till kapital som ränta guldits, synes det icke vidare påkalladt att ingå i någon närmare redogörelse angående denna angelägenhet, utan torde här endast kunna hänvisas till hvad Bankfullmäktiges bref och protokoll för den 5 Oktober 1895 samt 15 Februari och 24 Mars 1896 derom innehåller.

b) vid kontoren i landsorten.

b) Beträffande Bankens afdelningskontor hafva Bankfullmäktige, på samma gång förordnanden för de af Fullmäktige utsedde diskontkomité-ledamöterna utfärdats, jemväl anmodat desse att en gång i månaden på tider, som de sjelfve funne för godt att i hvarje fall särskildt bestämma, verkställa föreskrifna inventeringar vid kontoren.

Dessutom hafva inspektioner verkstälts:

vid kontoret i Björneborg den 2—4 Juli 1894 af undertecknade Lindelöf och Donner och den 15—17 November 1895 af tillförordnade Bankdirektören von Collan;

vid kontoret i Joensuu den 25—28 September 1894 af Bankdirektören Charpentier och den 2—4 September 1895 af Bankdirektören von Collan;

vid kontoret i Jyväskylä den 3—5 Oktober 1895 af von Collan;

vid kontoret i Kotka den 27—29 Januari samt den 2 och 3 September 1896 af von Collan;

vid kontoret i Kuopio den 24—29 April 1895 samt den 23—27 April 1896 af von Collan;

vid kontoret i S:t Michel den 27—29 Januari 1896 af von Collan;

vid kontoret i Nikolaistad den 8 och 9 Mars 1895 af Bankdirektören Bergbom, den 25—28 November samma år af von Collan samt den 10—11 Oktober 1896 af den sistbemälda;

vid kontoret i Sordavala den 24 och 30 September 1894 af Bankdirektören Charpentier, den 5—7 September 1895 och den 20—22 April 1896 af von Collan;

vid kontoret i Tammerfors den 19 Mars 1895 af undertecknad Meurman samt den 18 och 19 November samma år äfvensom den 16 och 17 Oktober 1896 af von Collan;

vid kontoret i Uleåborg den 21—23 November 1895 samt den 13 och 14 Oktober 1896 af von Collan;

vid kontoret i Wiborg den 1—7 Februari 1896 af von Collan, samt

vid kontoret i Åbo den 6 och 7 Juli 1894 af undertecknade Lindelöf och Donner samt den 19—23 Mars 1896 af von Collan.

Öfver förenämnda inspektioner hafva berättelser, dels af Bankdirektionen i afskrift tillstålts Bankfullmäktige, dels till Fullmäktige inlemnats och delgifvits Direktionen.

Ehuru kontorens förvaltning under ifrågavarande år fortgått utan att gifva anledning till väsentligare anmärkingar mot kontorens tjenstemän, har ett undantag härutinnan dock egt rum beträffande kontoret i Joensuu, hvarest vid inspektionen den 25 September 1894 en kassabrist af 4,000 mark befanns stanna vederbörande kassör till last, hvilken brist emellertid samma dag, innan undersökningen afslutats, betäcktes. För ifrågavarande förskingring har åtal utförts emot bemälda kassör, som af Bankdirektionen omedelbart från tjenstens utöfning suspenderades samt sedermera blef af Senatens Justitie Departement medels utslag af den 6 Mars 1896 dömd att vara från tjensten afsatt. Föröfrigt och som vid sagda inspektion ytterligare uppdagades särskilda oregelbundenheter och försummelse vid kontorets förvaltning, vidtogs i anledning deraf af Bankfullmäktige sådan åtgärd, som Fullmäktiges skrifvelse i ämnet till Bankdirektionen af den 20 Oktober 1894 derom öfvermäler.

e) vid kontoret i S:t Petersburg. c) Inventeringarna vid kontoret i S:t Petersburg hafva, på grund af derom gifna förordnanden, under åren 1894 och 1895 förrättats af dåvarande Chefen för Finska Passexpeditionen Statsrådet E. Boehm och, efter dennes afflyttning från orten, från början af år 1896 af hans efterträdare i förenämnda embete Verklige Statsrådet L. F. Munck, såsom hvilken suppleant fungerat Expeditionschefen vid Hans Majestät Kejsarens Kansli för Finland Grefve C. Armfelt. Under Augusti månad 1895 och 1896, då såväl den ordinarie inventeringsmannen som förbemälda suppleant varit förhindrade att handhafva ifrågavarande uppdrag, hafva inventeringarna, enligt af Bankfullmäktige meddelade förordnanden, verkstälts af Sekreteraren vid Finska Passexpeditionen Hofrådet E. Ursin. Dessutom hafva inspektioner af sagda kontor förrättats den 19 och 20 Oktober 1894 af underskrifven Donner och Bankdirektören Charpentier samt den 30 och 31 Januari 1896 af tillförordnade Bankdirektören von Collan.

§ 14.

Granskning af Bankens lånerörelse.

Hvarje månad hafva Bankfullmäktige, på grund af Bankens böcker och räkenskaper samt rapporterna från afdelningskontoren, verkställt sådan granskning af Bankens rörelse och utlåning, som i § 2 af den för Fullmäktige utfärdade instruktionen angifves. Föröfrigt hafva Bankfullmäktige i regeln hvarje månad utbegärt och genomgått Bankdirektionens memorialprotokoll för nästföregående månad. Såsom i någon mån belysande arten och vidden af lånerörelsen vid de skilda kontoren, meddelas här nedanstående tablå:

	Under år 1895				Summa.	
	diskonterades inhemskas vaxlar.		beviljades hypotekslån & kassakreditiv.			
	Fmg.	7ti.	Fmg.	7ti.	Fmg.	7ti.
Vid hufvudkontoret i Helsingfors	19,568,488	70	15,254,895	—	34,823,383	70
kontoret i Åbo	6,852,183	31	3,680,750	—	10,532,933	31
„ „ „ Björneborg	4,229,858	21	804,450	—	5,034,308	21
„ „ „ Nikolaistad	3,958,723	18	354,575	—	4,293,298	18
„ „ „ Uleåborg	2,102,448	48	352,972	—	2,455,420	48
„ „ „ Kuopio	2,715,879	73	988,657	49	3,704,537	22
„ „ „ Joensuu	999,022	25	326,780	—	1,325,802	25
„ „ „ Sordavala	1,502,020	26	188,605	—	1,690,625	26
„ „ „ Wiborg	7,790,053	87	1,938,310	—	9,728,363	87
„ „ „ S:t Michel	1,312,755	51	509,460	—	1,822,215	51
„ „ „ Tammerfors	2,969,780	27	475,830	—	3,445,610	27
„ „ „ Jyväskylä	1,374,667	54	208,715	—	1,583,382	54
„ „ „ Kotka	4,032,987	72	811,190	—	4,844,177	72
Summa	59,408,869	03	25,875,189	49	85,284,058	52

§ 15.

På gjord framställning af Bankdirektionen hafva Bankfullmäktige den 5 December 1894, den 6 December 1895 samt den 12 December 1896 förordnat att särskilda Bankens fordringar skola dels i sin helhet, dels till vissa belopp anses osäkra, hvarjemte Fullmäktige bifallit till afskrifning af lån, som befunnits vara helt och hållet värdelösa.

Afskrifning och förklaring af lån såsom osäkra.

§ 16.

Sedan Finlands Banks räntesatser ända från slutet af år 1886 till början af år 1890 med endast partiella afvikelser bibehållits vid 4, 4½ och 5 procent, beroende af vaxlarnes beskaffenhet och omloppstid äfvensom af de olika säkerheterna för hypotekslån och kassakreditiv, påbegyntes vid sistnämnda tidpunkt den gradvisa stegring af Bankens ränta, hvarom i Bankfullmäktiges till senast församlade Ständers Bankutskott afgifna berättelse närmare redogöres och hvilken nådde sitt maximum i December 1891, då diskontrantans bestämdes till 5½ procent för affärsvaxlar med återstående omloppstid af tre

Bestämmingar angående Bankens vaxel- och lånerörelse.

månader eller derunder äfvensom för uppsagda privatbanks depositionsbevis och med dessa bankers indosso försedda vexlar, hvilkas återstående löptid uppgick till högst tre månader, samt till 6 procent för alla öfriga vexlar. Ränfefoten för hypotekslån och kassakreditiv utgjorde då $5\frac{1}{2}$ procent mot pant af guld och silfver, finska statsverkets och Finlands Hypoteksförenings obligationer samt obligationer, utfärdade af stater eller försedda med statsgaranti, äfvensom depositionsbevis, utfärdade af landets privat banker, samt 6 procent mot pant af obligationer af annat slag, in-tecknade skuldsedlar, inhemska aktier med stadgadt värde och, beträffande hypotekslånen, finska trävaror samt inhemska och utländska jordbruksalster, tillverkningar och varor, som enligt § 19 mom. e af då gällande bankreglemente kunde belånas.

Förberörda höga räntesatser fortforo att oförändradt gälla ända till den 2 December 1893, då, hvad diskonträntan beträffar, densamma nedsattes för tre månaders affärsvexlar och uppsagda privatbanks depositionsbevis med enahanda återstående omloppstid från $5\frac{1}{2}$ till 5 procent samt för alla andra vexlar och uppsagda depositionsbevis från 6 till $5\frac{1}{2}$ procent, dock att räntan i de fall, då vaxelsättning egde rum, fortfarande borde beräknas efter 6 procent. Någon förändring beträffande låneräntan vidtogs deremot icke förr än den 1 Augusti 1894, då jemväl sagda ränta sålunda nedsattes att densamma bestämdes att utgöra 5 procent mot pant af guld och silfver, finska statsverkets och Finlands Hypoteksförenings obligationer, obligationer utfärdade af stater eller försedda med statsgaranti och bankdepositionsbevis; $5\frac{1}{2}$ procent mot pant af obligationer af annat slag, aktier i inrättningar, som stå under offentlig tillsyn, in-tecknade skuldsedlar, finsk säd, jern och trävara samt 6 procent mot pant af aktier af annat slag och öfriga varor, som i § 19 mom. e af 1878 års bankreglemente uppräknas. En ytterligare nedsättning af nästberörda ränta egde sedermera rum den 24 November 1894 i det att ränfefoten för hypotekslån och kassakreditiv mot pant af aktier och de i nyssnämnde § 19 mom. e angifna varor, hvilka lån enligt det förestående drogo en ränta af $5\frac{1}{2}$ eventuelt 6 procent, fastställdes att utan åtskilnad utgöra $5\frac{1}{2}$ procent.

Den i förestående mätto från December 1893 gradvis försiggångna nedsättningen af räntesatserna kunde år 1895 ytterligare fullföljas. Sålunda blef den 9 Februari nästasagde år räntan bestämd att utgöra: $4\frac{1}{2}$ procent vid diskontering af rena affärsvexlar med en löptid, icke öfverstigande tre månader, samt 5 procent för öfriga vexlar, med rättighet för Direktionen att i förekommande fall äfven vid diskontering af korta lånevexlar beräkna $4\frac{1}{2}$ procents diskontränta samt att vid omsättning af vexlar fordra $5\frac{1}{2}$ procents ränta; $4\frac{1}{2}$ procent vid diskontering af uppsagda bankdepositionsbevis äfven med längre löptid än tre dock icke utöfver sex månader; $4\frac{1}{2}$ procent för hypotekslån och kassakreditiv mot pant af guld och silfver, finska statsverkets och Finlands Hypoteksförenings obligationer, obligationer, utfärdade af stater eller försedda med statsgaranti och bankdepositionsbevis, samt 5 procent för hypotekslån och kassakreditiv mot pant af annat slag.

Dessa räntesatser nedsattes ytterligare den 3 Oktober 1895, diskonträntan till resp. 4, $4\frac{1}{2}$ och 5 procent samt låneräntan till 4 och $4\frac{1}{2}$ procent, hvarefter räntan vid sistsagde belopp oförändradt bibehölls till 20 Oktober 1896, då en generell ränteförhöjning med $\frac{1}{2}$ procent egde rum.

Beträffande de skäl, som föranledt till vidtagandet af ofvanomförmälda förändringar i Bankens räntesatser, äfvensom de öfverläggningar som eljes i fråga om räntan egt rum, tillåta sig Bankfullmäktige hänvisa till protokollen för den 2 December 1893, 1 Maj, 1 Augusti och 24 November 1894, 9 Februari och 3 Oktober 1895 samt den 20 Oktober 1896.

De angående låne- och förfallotiderna, belåningsvärdena för särskilda slag af panter och provisionen för in- visningar, på grund af i ämnet tidigare meddelade förordnanden, vid ingången af år 1894 gällande bestämmingar hafva under den tidsperiod, ifrågavarande berättelse omfattar, bibehållits oförändrade. Deremot hafva villkoren för mottagandet af öppna depositioner underkastats en genomgripande revision, i det att jemlikt Bankfullmäktiges den 30 December 1895 meddelade förordnande i ämnet, dylika depositioner, som derintills mottagits med skyldighet för Banken att förvalta desamma, numera jemväl kunna till Banken inlemnas endast till förvaring

utan nyssnämnda förvaltningsskyldighet, hvilken i sådant fall ankommer å deponenten. Depositionsavgiften bestämdes att utgöra per år för förvaring utan förvaltningsskyldighet $\frac{1}{20}$ procent samt för förvaring med dylik skyldighet $\frac{1}{10}$ procent af de deponerade värdepapprens i depositionsbrevet upptagna värde i landets mynt, jemnadt för brutet tal till närmast högre hundratal mark, och betalas sagda afgift, utan afseende på förvaringstidens längd, i det förra fallet för minst sex månader samt vid förvaring med förvaltningsskyldighet för minst ett år. Den gällande tariffen för de slutna depositionerna, utgörande 3 mark för en kubikfot samt för hvarje kubikfot derutöver 1 mark 50 penni i månaden, bibehölls deremot oförändrad i öfrigt, förutom att förvaringsavgiften för slutna konvolut, som enligt derå gjord anteckning innehålla testamente, kontrakt eller handlingar af liknande beskaffenhet, bestämdes till 25 mark i ett för allt, oberoende af förvaringstiden. Och som hos Bankfullmäktige fråga blifvit väckt att beträffande villkoren för de slutna depositionerna jemväl vidtaga den förändring, att Bankens ansvarighet för desamma blefve till ett visst maximibelopp begränsad, men Direktionen önskade låta dermed anstå intill dess erfarenhet vunnits om hvilken inverkan den förändrade anordningen af de öppna depositionerna komme att utöfva på de slutna depositionerna, anmodade Bankfullmäktige Direktionen att i sinom tid till Fullmäktige afgifva förslag till förändring i nyssantydtt syfte af bestämmningarna om de slutna depositionerna.

§ 17.

Uti skrifvelse till Bankfullmäktige för den 15 Maj 1894 framhöll senast församlade Ständers Bankutskott hurusom Finlands Banks kassahvalf och förvaringsrum för depositioner äfvensom det åt kontrollören upplåtna rummet i sedeltryckerilokalen syntes Utskottet icke erbjuda fullständig säkerhet mot ett möjligt inbrott samt öfverlemnade till Bankfullmäktiges bepröfvande huruvida icke skäl vore förhanden att efter sakkunniges hörande vidtaga de åtgärder, som kunde anses nödvändiga till hvalfvens och öfriga omförmälda lokalers försät-

*Åtgärder
angående
bankhuset
och kontors-
lokalerna.*

tande i fullt säkert skick. Sedan i anledning häraf Ingenjören K. Moring och Arkitekten G. Nyström, på anmodan, aflemnade förslag till de arbeten, som enligt bemälda experters åsigt borde komma till utförande för åstadkommande af nödig säkerhet i ofvanberörddt afseende, har Bankdirektionen, uti afgifvet yttrande i saken, biträdt sagda förslag, enligt hvilket kostnaden för de i sjelfva bankbyggnaden erforderliga arbetena komme att uppgå till 17,445 mark, hvarjemte Direktionen, med anslutning jemväl till experternas åsigt om önskvärdheten af det föreslagna skyddssystemets afprofnings, innan detsamma fullständigt genomfördes, hemstälde att endast en del af de ifrågakomna arbetena finge för en kostnad af inalles 6,000 mark i den närmaste framtiden komma till utförande. Denna framställning bifölls af Bankfullmäktige den 27 Februari 1895 i öfrigt, förutom hvad beträffade en post å 740 mark för anskaffande af ett skåp af jernplåt till sedeltryckeriet, i hvilken del ytterligare utredning befanns erforderlig. Och blef framställningen sedermera den 23 April 1895 jemväl i nästnämndt afseende af Bankfullmäktige godkänd.

Emedan det med Helsingfors Elektriska Belysningsaktiebolag om våren 1892 ingångna aftal om elektrisk belysning af bankhuset med användande af ända till 150 lampor mot en årlig ersättning af 5,000 mark befunnits vara för Banken ofördelaktigt, bemyndigade Bankfullmäktige den 7 Mars 1896 Bankdirektionen att med bemälda bolag uppgöra nytt kontrakt om leverering af dylik belysning i bankhuset mot en enligt mätare beräknad ersättning af $5\frac{1}{2}$ penni för belysnings-timme och lampa af 16 normalljus styrka äfvensom att för uppköp af i förberörddt afseende erforderliga fyra stycken mätningssapparater af Bankens medel använda en summa af 800 mark.

Med Bankfullmäktiges den 28 Maj 1894 dertill lemnade begifvande, har hyresaftalet angående kontorets i Jväskylä lokal, hvilket tilländagick den 1 derpåföljde Juni, förnyats på två års tid emot enahanda hyra som derintills, eller 1,200 mark om året.

För utförande af särskilda nödige befunda förändringar uti kontorets i Tammerfors lokal, bemyndigade Bankfullmäktige

den 6 Oktober 1894 Bankdirektionen att af Bankens medel använda ända till 740 mark.

Emedan vaktmästarbostaden uti kontorets i Kuopio lokal till följd af inrökning från eldstäderna blifvit oanvändbar, erbjöd sig egaren af sagda lokal att från den 1 Juni 1895 för kontorets vaktmästares räkning afstå två kamrar uti en alldeles invid banklokalen belägen träbyggnad, utan höjande hvarken nu eller framdeles af den för kontorslokalen utfästa hyran af 2,800 mark för år, dock med vilkor att hyreskontraktet, som utgick den 1 Juni 1897, prolongerades på 10 à 15 år. I anledning häraf bemyndigade Bankfullmäktige den 19 December 1894 Bankdirektionen att låta för en tidrymd af 10 år, räknadt från den 1 Juni 1897, förlänga ifrågakomna kontrakt, under förutsättning att gårdsegaren stälde sagda kamrar i behörigt stånd och med skild trappa ut på gården till Bankens förfogande samt äfven i öfrigt försatte kontorslokalen i fullgodt skick.

Med Bankfullmäktiges dertill den 12 och 26 Januari samt den 18 Maj 1895 lemnade begifvanden hafva hyresaf-talen förnyats, angående kontorets i Kotka lokal på ett år från den 1 Juni, kontorets i S:t Petersburg lokal på fem år från den 13 Maj och om kontorets i Sordavala lokal jemväl på fem år från den 1 Juli.

Sedan Bankdirektionen hos Bankfullmäktige anmält att vaktmästaren vid Bankens kontor i Tammerfors Viktor Andersson, som uppsagts från sin i samma gård som kontorslokalen befintliga bostad, vore tvungen att flytta till någon afsides belägen del af staden, der billiga lokaler funnes att tillgå, hafva Bankfullmäktige, med afseende å vigten deraf att vaktmästaren hade sin bostad så nära banklokalen som möjligt och då vaktmästarene vid samtliga Bankens kontor i landsorten, med undantag af Åbo och Tammerfors, åtnjuta, utom sin lön, fria rum i de af respektive kontor disponerade lokalerna, den 27 April 1895 bemyndigat Bankdirektionen att låta för en tid af högst tre år, räknadt från och med den 1 Juni 1895, för Bankens räkning till ett pris af 300 mark om året upphylla en närmare angifven, i närheten af hufvudkontoret belägen lokal för att vaktmästaren Andersson tillhandahållas.

Enligt hvad Bankdirektionen meddelat Bankfullmäktige, hade Arkitekten Knut Wasastjerna, som afsåg att i Kotka stad uppföra en byggnad af sten i tre våningar, erbjudit Finlands Bank att för en årlig hyra af 2,000 mark uti sagda byggnad på tio års tid upplåta lokal för bankkontoret i Kotka, att tillträdas den 1 Juni 1896, då Arkitekten Wasastjerna uppgifvit att byggnaden vore färdig uppförd. I anledning häraf oeh då kontoret i Kotka var inrymdt uti en byggnad af trä samt kontraktet angående lokalen, för hvilken erlades en årlig hyra af 1,400 mark, afslutats på ett års tid, räknadt från den 1 Juni 1895, bemyndigade Bankfullmäktige den 26 Juli 1895 Bankdirektionen att, med uppsägande af kontraktet angående kontorets dåvarande lokal, träffa aftal med Arkitekten Wasastjerna om upphyrande af den utaf honom erbjudna lokalen på tio års tid från den 1 Juni 1896. I enlighet dermed har kontorets inflyttning i den nya lokalen nästsagde dag egt rum.

För tillgodoseende af kontorets i Jyväskylä behof af en säkrare och ändamålsenligare lokal än den, hvaröfver detta kontor förnärvarande förfogar, trädde Bankdirektionen, med Bankfullmäktiges dertill den 19 Oktober 1895 lemnade begifvande, i underhandling med Jyväskylä stadsförvaltning derom att kontoret skulle uti ett stenhus, hvilket staden hade för afsigt att låta uppföra, erhålla lokal med sådan inredning och så stort utrymme, särskildt hvad angår hvalfvet, att Bankens redbarheter kunde vid tilläfvets inträffande behof dit inflyttas. Derå Bankfullmäktige den 11 April 1896 bemyndigade Direktionen att med förbemålde stadsförvaltning träffa sådan öfverenskommelse i saken, att Banken skulle för den tilltänkta lokalen erlægga i hyra 2,500 mark årligen samt bispringa staden med ett lån af 100,000 mark mot 4 procents ränta och amortering till det belopp, som stadens tillgångar, efter verkställd kalkyl, ansågos kunna medgifva, till säkerhet för hvilket lån första in-teckning skulle uti den ifrågavarande byggnaden erhållas. Och som den ifrågakomna nya lokalen stode att tillträdas den 1 Juni 1898, men kontraktet om kontorets nuvarande lokal utgick den 1 September 1896, blef sagda kontrakt, med Bankfullmäktiges dertill den 23 Maj 1896 lemnade begifvande, förnyadt intill förstberörda tidpunkt på samma vil-

kor som derförinnan varit gällande, eller mot en hyra af 1,200 mark om året.

Emedan den af kontoret i Åbo förnärvarande disponerade lokal befunnits vara i flera afseenden obehväm och olämplig, inledde Bankdirektionen med ett i sagde stad bildadt bolag för uppförande af ett stenhus i hörnet af Slotts- och vestra Auragatorna derstädes underhandlingar för åstadkommande af lokal i denna bygnad för kontoret. De af bolaget i sådant afseende uppställda villkoren blefvo af Bankfullmäktige den 21 November 1896 sålunda godkända, att den ifrågakomma lokalen, som borde inrättas i öfverensstämmelse med en uppgjord eskissritning, skulle till Banken uthyras på tio års tid med rättighet för Banken att derefter på ytterligare tio år förlänga hyresaftalet mot en årlig hyra af 6,500 mark, uppvärmning af banklokalen deri inbegripen, samt att Banken skulle teckna aktier i bolaget för ett belopp af 125,000 mark. Deremot ansågo sig Bankfullmäktige icke böra ytterligare tillförsäkra bolaget ett af detta föreslaget amorteringslån. På förberörda villkor har sedermera slutligt aftal i saken med bolaget af Direktionen ingåtts.

§ 18.

a) Med Bankfullmäktiges den 5 Januari 1894 dertill lemnade begifvande har under sagda år ett biträde för arbetet med inkasseringen af i sådant afseende deponerade vaxlar varit vid hufvudkontoret anställt emot ett arvode af 100 mark i månaden. Och biföllo Bankfullmäktige den 8 December 1894 Bankdirektionens framställning derom att förbemälda biträde finge i Bankens tjänst bibehållas ända till utgången af år 1895, såframt icke derförinnan den af Ständerna antagna nya stat för Banken blefve nådigst fastställd.

b) För anskaffande af erforderliga nya möbler och inventarier till Bankens kontor i Wiborg bemyndigades Bankdirektionen den 10 Mars 1894 af Bankfullmäktige att af Bankens medel använda ända till 1,500 mark.

c) Sedan Kontorsskrifvaren vid kontoret i Åbo Anders Reinhold Salovius på egen begäran erhållit afsked från tjänsten med utgången af April månad 1894, har Direktionen, enär Salovius' tjänst icke vidare komme att besättas, men den

ökade rörelsen vid kontoret nödvändiggjorde anställandet af ett extra biträde, hemställt om ett anslag för ändamålet af 100 mark i månaden. I anledning häraf och som det af Ständerna antagna förslag till nytt reglemente och stat för Finlands Bank upptog en anslagspost, som för ifrågavarande ändamål kunde tagas i anspråk, bemyndigade Bankfullmäktige den 25 i samma April månad Bankdirektionen att från och med derpåföljde Maj för anställande af ifrågakomne biträde af Bankens medel utanordna 100 mark i månaden tillsvidare och intill dess förenämnda förslag till reglemente och stat för Banken nådigst fastställdes.

d) Å den Finlands Bank tillhöriga gård i Uleåborg, i hvilken Bankens kontor på platsen är inrymdt, hafva enligt Bankfullmäktiges förordnanden af den 25 Maj, 12 Juli och 30 Augusti 1895 samt den 13 Maj 1896, särskilda reparationsarbeten blifvit utförda för en kostnad af tillsammans 2,690 mark 80 penni.

e) Af det å stat upptagna anslag af 15,000 mark för beredande af semesterledighet åt Bankens embets- och tjänstemän har användts: år 1894 14,961 mark 66 penni, år 1895 12,025 mark och 1896 12,308 mark 33 penni. Bankfullmäktiges beslut angående dispositionen af semesteranslaget återfinnas i skrivelserna till Direktionen för den 22 Maj 1894, den 11 Mars och 11 Maj 1895 samt den 13 Maj 1896.

f) De å Bankens stat upptagna diskretionsmedlen hafva tagits i anspråk år 1894 med 12,112 mark, 1895 med 14,490 mark och 1896 med 11,115 mark. Om fördelningen af nämnda medel emellan Bankens tjänstemän och betjente hafva Bankfullmäktige förordnat genom skrivelser af den 28 November 1894, 8 Maj, 28 Juni och 6 December 1895 samt 6 Maj och 4 December. 1896.

g) På derom gjord ansökning af Kontorsskrifvaren vid kontoret i Åbo Anders Reinhold Salovius, åt hvilken Direktionen beviljat afsked från tjänsten med utgången af April månad 1894, hafva Bankfullmäktige den 21 April tillagt honom en lifstidspension af 1,600 mark om året.

Efter det Direktören i Finlands Bank Eugén Wallenius, på derom gjord underdånig ansökning, den 8 Maj 1894 af

d) Finlands Banks gård i Uleåborg.

e) Semesteranslaget.

f) Diskretionsmedlen.

g) Pensioner.

Anslagsfrågor:

a) Biträde för inkassering af vaxlar.

b) Nya inventarier till kontoret i Wiborg.

c) Extra biträde vid kontoret i Åbo.

Hans Kejsrerliga Majestät nådigst entledigats från sitt förenämnda embete, har Wallenius hos Bankfullmäktige ansökt att för sin återstående lifstid komma i åtnjutande af pension. Och beslöto Bankfullmäktige den 5 Juni 1894 att tillägga Bankdirektören Wallenius en lifstidspension af 8,000 mark om året, motsvarande hela hans å stat innehafda bankdirektörslöen, samt att i enlighet härmed för Wallenius utfärda pensionsbref.

Sedan Bankdirektionen hos Bankfullmäktige anmält att extra Kanslisten i Finlands Bank Ida Cornelia Paldani, som för sjuklighet alltsedan den 1 Augusti 1893 åtnjutit tjänstledighet, i följd af nedsatta kroppskrafter vore urståndsatt att åter inträda i tjänsteutföring, på sätt jemväl af ett insändt läkareintyg framgick, hafva Bankfullmäktige, på tillika gjord framställning af Bankdirektionen, i stöd af § 63 i gällande bankreglemente, den 6 Mars 1895 tilldelat extra Kanslisten Paldani, som uppnått en ålder af 61 år och öfver 25 år varit i Bankens tjänst anstald, ett understöd af 1,200 mark om året.

Sedan Waktmästaren i Finlands Bank Karl Johan Kymlander af Bankdirektionen, på begäran, beviljats afsked från tjänsten, räknadt från och med den 1 Juni 1895, hafva Bankfullmäktige, på derom af Kymlander gjord ansökning, tillagt honom pension för hans återstående lifstid med 800 mark om året, motsvarande hela den med hans förberörda befattning å stat förenade löu.

Åt Bankkommissarien vid Bankens kontor i Joensuu Karl Johan Åkerman, som på gjord ansökning den 14 April 1896 blifvit af Kejsrerliga Senaten från tjänsten entledigad, hafva Bankfullmäktige den 25 i samma månad beviljat en lifstidspension af 3,000 mark om året, motsvarande halfva hans å stat innehafda bankkommissarielön.

§ 19.

Diskontkomitéerna.

Till ledamöter och suppleanter för desse i diskontkomitéerna vid Bankens kontor i landsorten utsågos för år 1894 genom Bankfullmäktiges beslut af den 1 December 1893:

vid kontoret i Björneborg Handlanden Johan Ferdinand Lojander och Justitierådsmannen Johan Arvid Hjorth till ledamöter

samt Vicekonsuln Hugo Rosenlew och Provincialläkaren Karl Petter Malmgren till suppleanter;

vid kontoret i Joensuu Häradshöfdingen Karl Woldemar Nystén och Kommeriserådet Frithiof Napoleon Neppenström till ledamöter samt Handlanden Anders Pakarinen och Rektorn Daniel Axel Walle till suppleanter;

vid kontoret i Jyväskylä Hofrådet Adolf Wilhelm von Zweyberg och Apotekaren Frans Kiljander till ledamöter samt Kronolänsmannen Emil Savander och Handlanden Wilhelm Kammonen till suppleanter;

vid kontoret i Kotka Borgmästaren Oskar August Backman och Vicekonsuln Olof Bülow till ledamöter samt Tullförvaltaren Evald Ferdinand Lundqvist och Konsularagenten Gabriel Wilhelm Cadenius till suppleanter;

vid kontoret i Kuopio Borgmästaren Frans Oskar Möller och Kassören Johan Niskanen till ledamöter samt Domkapitelssekreteraren Karl August Herckman och Handlanden Carl Gustaf Grönholm till suppleanter;

vid kontoret i Nikolaistad Kommeriserådet Carl Johan Hartman och Ångqvarnsdisponenten Paul Hugo Sölfverarm till ledamöter samt Borgmästaren Gustaf Viktor Cajanus och Vicekonsuln Georg Bucht till suppleanter;

vid kontoret i S:t Michel Borgmästaren Gerhard Pehr Alopæus och Handlanden Carl Fredrik Pöndinen till ledamöter samt Landssekreteraren Axel Nordenstreng och Provincialläkaren Herbed Gotthard Hällström till suppleanter;

vid kontoret i Sordavala Häradshöfdingen Karl Gustaf Berg och Hofrådet Alexander Nikolai Hoffman till ledamöter samt Politierådsmannen Daniel Tiainen och Handlanden Salomon Primus Wegelius till suppleanter;

vid kontoret i Tammerfors Kommunrådet Carl Wilhelm Åkerlund och Apotekaren Thomas Clayhills till ledamöter samt Handlandene Gösta Sumelius och F. Klingendahl till suppleanter;

vid kontoret i Uleåborg Politieborgmästaren Robert Alarik Hasselblatt och Vicekonsuln Leonard Candelin till ledamöter samt Vicekonsuln Otto Ravander och Kommeriserådet Hemming Åström till suppleanter;

vid kontoret i Viborg Kommerserådet Wilhelm Hackman och Hofrättsrådet Alexander August Kumlin till ledamöter samt Stabskaptenen Carl August Ekström och Drätselkamreraren Carl Erik Ahrenberg till suppleanter; samt

vid kontoret i Åbo Handlanden Gustaf Hoffstedt och Kommerserådet Ernst Dahlström till ledamöter samt Landssekreteraren Axel Walfrid Rydman och Vicekonsuln Gustaf Adolf Lindblom till suppleanter.

I Diskontkomitéernas oförmälda sammansättning har under den tid, förevarande berättelse omfattar, inträffat följande förändringar, såvidt angår ledamöterna och ledamotssuppleanterne.

Vid kontoret i Joensuu utsågs den 24 November 1894 Borgmästaren Johan Alfred Nystén till ledamotssuppleant i diskontkomitén i stället för Handlanden Anders Pakarinen.

Till ledamotssuppleanter i diskontkomitén vid kontoret i Jyväskylä i stället för Kronofogden Emil Savander, som från orten afflyttat, och Handlanden Wilhelm Kammonen, som önskat afgå från sagda befattning, hafva genom särskilda förordnanden af den 24 November 1894 och 16 Mars 1896 utsetts Forstmästaren Oskar Reinhold Agricola och Kronolänsmannen Vicehäradshöfdingen Theodor Lilius.

Enär Borgmästaren Gerhard Pehr Alopæus anmält att han icke vidare önskade qvarstå såsom ledamot i diskontkomitén vid kontoret i S:t Michel, utsågs den 24 November 1894 till befattningen i hans ställe, räknadt från den 1 Januari 1895, ledamotssuppleanten Lagmannen Axel Nordenstreng samt efter denne till ledamotssuppleant Banningeniören Oskar Albert Orrman.

Vid kontoret i Sordavala förordnades den 24 November 1894 Seminariedirektorn Karl Oskar Hynén till ledamotssuppleant i diskontkomitén i stället för Handlanden Salomon Primus Wegelius, som blifvit utsedd till föreståndare för Nordiska Aktiebankens filialkontor på platsen.

Till ledamotssuppleant i diskontkomitén vid kontoret i Uleåborg utsågs den 24 November 1894 i stället för Kommerserådet Hemming Åström, som då af helsoskäl vistades å utrikes ort och sedermera derstädes afled, t. f. Politieborgmä-

staren Arthur Castrén, hvilken derå den 13 Maj 1896 förordnades att vara ledamot i nämnda diskontkomité efter Vicekonsuln Leonard Candelin j:or, som från befattningen afgick af orsak att han önskade inträda såsom medlem i bestyrelsen för Wasa Aktie Banks afdelningskontor i Uleåborg. Till ledamotssuppleant i stället för Vicehäradshöfdingen Castrén utsågs samtidigt Tullförvaltaren Nikolai Adolf Forsström. Efter det ytterligare en ledamotsplats i samma diskontkomité genom Politieborgmästaren Robert Alarik Hasselblatts afflyttning från Uleåborg blifvit ledig samt jemväl ledamotssuppleanten Vicekonsuln Otto Ravander anhållit att blifva från sitt förberörda uppdrag befriad, utsågs i dessas ställe den 15 Juni 1896 Sägegaren John Norblad till ledamot och Handlanden Fredrik Adolf Rieki till ledamotssuppleant i ifrågavarande diskontkomité.

Emedan ledamoten i diskontkomitén vid kontoret i Nikolaistad Paul Hugo Sölfverarm antagits till verkställande direktör vid Nordiska Aktiebankens dervarande filialkontor, utsågs den 12 Januari 1895 suppleanten i förenämnda diskontkomité Borgmästaren Viktor Cajanus att i Herr Sölfverarms ställe vara ledamot samt Justitierådmannen Bror Balder Hemmer att vara suppleant i komitén.

Vid kontoret i Kotka utsågs den 6 December 1895 ledamotssuppleanten Tullförvaltaren Evald Ferdinand Lundqvist att från början af år 1896 vara diskontkomitéledamot i stället för Borgmästaren Oskar August Backman och till suppleant efter den förstbemälda Konsularagenten Christian Holst, hvilken dock den 1 December 1896 afgick från nästasagde befattning af orsak att han antagits till kontrollant vid Föreningsbankens i Finland filialkontor i Kotka; derå i hans ställe till ledamotssuppleant i ifrågavarande diskontkomité utsågs Ingeniören Frans Alfred Collin.

Till ledamot i diskontkomitén vid kontoret i Kuopio från början af år 1896 utsågs den 6 December 1895 ledamotssuppleanten Domkapitelssekreteraren Karl August Herkman i stället för Borgmästaren Frans Oskar Möller och till suppleant efter den förstbemälda Kronofogden Kollegiassessorn Herman Brunou.

Enär ledamoten i diskontkomitén vid kontoret i Åbo Kommerserådet Ernst Dahlström och ledamotssuppleanten Vicekonsuln Gustaf Adolf Lindblom invalts till medlemmar i förvaltningsrådet för Åbo Aktiebank och af sådan anledning afgingo från sina befattningar, förordnades den 10 Juni 1896 ledamotssuppleanten i förenämnde diskontkomité Lagmannen Axel Walfrid Rydman samt handlandene Magnus Dahlström och Gustaf Alexander Lindholm att vara, den förstbemälde ledamot samt Dahlström och Lindholm suppleanter i komitén.

§ 20.

På sätt i den af Bankfullmäktige till senast församlade Ständers Bankutskott afgifna berättelse omförmäles, hade Bankfullmäktige den 18 December 1893 till Hans Kejsrerliga Majestät insändt Direktören i Finlands Bank Erik August Johan Walléns underdåniga ansökning om sitt entledigande från embetet. Då Wallén sedermera anhöll att för sjuklighet undfå tjänstledighet till dess det ansökta afskedet kunde varda honom förunnadt, beviljade Bankfullmäktige den 21 i sagde December månad åt Wallén tillsvidare tjänstledighet. Och jemte det Bankfullmäktige förordnade Sekreteraren i Banken C. von Collan att det juridiska direktörsemetet i Bankdirektionen jemväl tillsvidare förestå, läto Fullmäktige emellertid anslå vikariatet för sagde embete ledigt att ansökas. Sedan ansökningar i förberördt afseende inlemnats af Justitierådmanen vid Rådstufvurätten i Helsingfors Walter Fredrik Heimbürger, Ombudsmannen i Finlands Bank Viktor von Rehausen och Sekreteraren i Banken Clas von Collan, hemstälde Bankfullmäktige uti underdånig skrifvelse för den 13 Januari 1894 hos Kejsrerliga Senaten att af förbemälde sökande Justitierådmanen Heimbürger måtte förordnas att det juridiska direktörsemetet förestå, intill dess detsamma blifvit återbesatt och af den dertill utnämnde tillträds. Och blef denna framställning den 24 Januari af Kejsrerliga Senaten bifallen.

Innan det i förestående mätto ansökta afsked från embetet hunnit Bankdirektören Wallén beviljas, afled emellertid Wallén den 15 Februari 1894. I anledning häraf läto Bankfullmäktige genom den 2 derpåföljde Mars urfärdadt anslag

Åtgärder
angående
direktörsemeten.

och kungörelse uppmåna hugade kompetente sökande till det ledigblifna juridiska direktörsemetet i Bankdirektionen att till Finlands Banks kansli inlemna ansökningar om rum å det underdåniga förslag till embetets återbesättande, som af Bankfullmäktige komme att upprättas. Inom stadgad tid inlemnades i sådant afseende ansökningar af: Referendariesekreteraren Statsrådet T. J. Aminoff, Protokollssekreteraren K. Bergbom, Justitierådmanen W. T. Heimbürger, Referendariesekreteraren J. A. Nordman, Ombudsmannen i Finlands Bank V. von Rehausen, Hofrättsassessorn W. Salingre, Justitierådmanen K. H. Schreck, Protokollssekreteraren J. L. Snellman och Direktören i Kansallisosakepankki O. Stenroth. Ifrågavarande befordringsärende upptogs derefter den 1 Maj 1894 till handläggning hos Bankfullmäktige, hvarvid dock Fullmäktige, enär det enligt den af Ständerna vid 1891 års landtdag för bankfullmäktige fastställda instruktion ankom å förstärkta fullmäktige att uppgöra förslag till besättande af ledamotsplats i Bankdirektionen, men Ständernas anhållan om kungörande af sagda instruktion emellertid icke af Hans Kejsrerliga Majestät bifallits af orsak att Ständerna utsett åtta i stället för fyra bankfullmäktige, ansågo sig böra hos då församlade Ständers Bankutskott anhålla om närmare förordnande beträffande sätet för uppgörande af förslag till ifrågavarande bankdirektörsemet, och hemstälde Bankfullmäktige uti sådant afseende i skrifvelse till Bankutskottet för den 1 Maj huruvida icke Utskottet funne anledning hos Ständerna föreslå, att åt ordinarie Bankfullmäktige kunde öfverlemnas att uppgöra förberörda underdåniga tjänsteförslag. Sedan Ständerna med bifall till Bankutskottets derom gjorda framställning, lemnat Bankfullmäktige det i förestående mätto eskade bemyndigandet samt emellertid ej mindre Statsrådet Aminoff än ock Bankdirektören Stenroth uti till Bankfullmäktige afgifna skrifter återkallat sina förberörda ansökningar om rum å det underdåniga förslaget till återbesättande af ifrågavarande bankdirektörsemet, skredo Bankfullmäktige den 15 Maj 1894 till slutlig handläggning af detta befordringsärende. Med beaktande af förestående afsägelser och efter pröfning af sökandenes inbördes företräde med afseende å skicklighet, erfarenhet och lämplig-

het för embetet, uppförde Bankfullmäktige dervid, efter omröstning, å det underdåniga förslaget till detsamma återbesättande: i första rummet Protokollssekreteraren K. Bergbom, i andra rummet Referendariesekreteraren J. A. Nordman samt i tredje rummet Protokollssekreteraren J. L. Snellman. Detta förslag insändes af Bankfullmäktige uti underdånig skrifvelse för nästsagde dag till Hans Kejsersliga Majestät, hvarefter af de föreslagne Protokollssekreteraren Bergbom den 2 Juli 1894 blef till det juridiska direktörsembetet i Bankdirektionen utnämnd.

Sedan Bankdirektören Alexander Eugen Wallenius uti en till Hans Kejsersliga Majestät stäld skrift, som af Bankfullmäktige med underdånig skrifvelse för den 24 Februari 1894 till Hans Kejsersliga Majestät insändes, i underdånighet anhållit att varda entledigad från det honom ombetrodda bankdirektörsembete samt sagda underdåniga ansökning af Hans Kejsersliga Majestät den 8 Maj i nåder bifallits, läto Bankfullmäktige den 5 Juni lediganslä ifrågavarande direktörsembete, hvilket inom stadgad tid ansöktes af Bankkommisarien vid Finlands Banks kontor i Tammerfors C. R. Ignatius, Förste kamreraren i Banken Karl Fridolf Stenius och Bankkommisarien vid Bankens kontor i Åbo Hofrådet A. W. Gripenberg. Å det underdåniga förslag till embetets återbesättande, som af Bankfullmäktige den 15 Augusti 1894 insändes till Kejsersliga Senaten, uppfördes, efter omröstning, de tre sökandene i ofvan upptagen ordning, hvarå af dem Förste kamreraren Stenius den 11 December 1894 i nåder till bankdirektör utnämndes. Medan ifrågavarande embete var vakant och äfven derförinnan allt från den 24 Februari 1894, då Bankdirektören Wallenius undfick tjänstledighet för sjuklighet, bestreds detsamma, på grund af särskilda, dels af Bankfullmäktige dels af Kejsersliga Senaten på Fullmäktiges framställning meddelade förordnanden, från nästsagde dag till utgången af Maj månad af Förste kamreraren Stenius, under Juni månad af Andre kamreraren Ö. G. Westling och under Juli af t. f. Bankkommisarien vid kontoret i Kotka Filosofie Doktorn E. I. Grönvik samt under återstoden af vakanstiden ånyo af Förste kamreraren Stenius.

Enär direktionen för Finlands Bank, jemlikt stadgandet i § 7 af nådiga reglementet för Banken af den 19 Februari 1895, bör utgöras af en ordförande samt två ordinarie ledamöter och en ledamot på extra stat, upptogs vid gemensamt sammanträde med Bankdirektionen den 27 Februari 1895 frågan om tillsättandet af nästbemälde ledamot. I öfverensstämmelse med Direktionens dervid gjorda framställning och i stöd af åberopade lagrum beslöto Bankfullmäktige i skrifvelse för samma dag hos Kejsersliga Senaten hemställa om nådigt förordnande för Sekreteraren i Banken Juris utriusque kandidaten Clas Herman von Collan, som förklarar sig villig att mottaga ett dylikt uppdrag, att intill utgången af år 1896 vara ledamot på extra stat i Direktionen för Finlands Bank, i hvilket fall sekreteraretjensten i Banken skulle under förberörda tid genom tillförordnad vikarie upprätthållas. Denna framställning blef den 10 April af Kejsersliga Senaten bifallen samt förordnande i enlighet dermed för Sekreteraren von Collan utfärdadt. Sedermera har von Collan, på Bankfullmäktiges i skrifvelse af den 21 November 1896 derom gjorda förslag, af Senaten den 10 derpåföljande December förordnats att från och med år 1897 fortfarande vara ledamot på extra stat i Direktionen.

På gjord underdånig ansökning, som af Bankfullmäktige med skrifvelse för den 1 Maj 1894 till Kejsersliga Senaten insändes, beviljade Senaten den 16 i samma månad åt ordföranden i Bankdirektionen Bankdirektören Charpentier tjänstledighet för sjukdom under fyra månader, räknadt från den 1 derpåföljande Juni. Under nämnda ledighet handhades ordförandeskapet i Bankdirektionen af Förste Kamreraren Stenius till den 1 Augusti, på grund af Kejsersliga Senatens derom meddelade förordnande, samt från nästsagde dag af utnämnde Bankdirektören Bergbom, som då inträdde i tjänsteutöfning och på hvilken det jemlikt § 76 i bankreglementet ankom att, i egenskap af den för tiden ende ordinarie ledamoten i Direktionen, under återstoden af Bankdirektören Charpentiers tjänstledighet bestrida ordförandebefattningen. Vid antydda förhållande förordnade Bankfullmäktige Justitierådsmannen Heimbürger, som på sätt ofvan omförmäls under vakanstiden förstått det juridiska direktörsembetet, att detsamma jemväl un-

der Augusti och September månader fortfarande handhafva. Ytterligare tjänstledighet för sjukdom beviljades af Bankfullmäktige den 17 April 1895 åt Bankdirektören Charpentier under en och en half månad, räknadt från den 25 April, hvarjemte Bankfullmäktige biföllo Direktionens framställning derom att Bankens förvaltning under sagda tid finge af Direktionens tre öfriga ledamöter handhafvas.

För resa till utlandet beviljade Kejsrerliga Senaten, på framställning af Bankfullmäktige, den 31 Mars 1896 åt Bankdirektören Bergbom tjänstledighet från och med den 16 April till och med den 15 Juli samma år, hvarjemte Ombudsmannen i Banken Ernst Viktor von Rehausen i enlighet med Bankfullmäktiges förslag af Senaten förordnades att under tiden förestå ett direktörsembete i Bankdirektionen.

Föröfrigt hafva Bankfullmäktige beviljat medlemmarne i Bankdirektionen semesterledighet, en hvar under sex veckor, samt förordnat om direktörsembetenas bestridande under förenämnda ledigheter.

Fullmäktiges föreskrifter angående Bankens embets- och tjänstemäns semesterledighet ingå i breffen till Bankdirektionen för den 22 Maj 1894, 11 Mars, 11 Maj och 28 Juni 1895 samt 13 Maj, 10 Juni, 27 Juli och 12 Augustii 1896.

§ 21.

Sedan tjänstförrättande bankkommissarien vid Finlands Banks provisionellt inrättade kontor i Jyväskylä Yngre bokhållaren i Banken Filosofie Magistern Adolf Leonard Nyman den 26 Augusti 1894 aflidit samt Bankfullmäktige låtit lediganslä vikariatet för bankkommissariebefattningen vid nämnda kontor, ingåfvos i sådant afseende ansökningar af Kassören vid Finlands Banks kontor i S:t Petersburg Ivar Oskar Ruotzi, Wexelkassören vid Bankens hufvudkontor Ernst Broms samt tjänstförrättande Kassörerne vid Bankens kontor i Kotka Kontorsskrifvaren Paul Rurik Roschier, i Kuopio Kontorsskrifvaren Alexis Ossian Wallenius och i Jyväskylä Arthur Olof Pesonius. Af förbemälde sökande förordade Bankfullmäktige uti underdånig skrifvelse för den 15 September 1894 för befattningen Kassören Ruotzi, som jemväl af Kejsrerliga Senaten

Bankkommissarie-tjänsterna.

den 24 nästsagde September förordnades att tillsvidare förestå kommissarietjensten vid kontoret i Jyväskylä. Medan nämnda vikariat af förberörd anledning var vakant, handhådes det samma, på grund af Bankfullmäktiges förordnande, af t. f. Kassören vid ifrågavarande kontor A. O. Pesonius.

Emedan Finlands Banks provisionellt inrättade kontor i S:t Michel, Jyväskylä, Sordavala och Kotka genom nådiga reglementet för Banken af den 19 Februari 1895 uppförts på ordinarie stat, blefvo bankkommissarietjänsterna vid dessa kontor i ofvan angifven ordningsföljd lediganslagne.

Det af Bankdirektionen den 22 April 1895 upprättade underdåniga förslaget till besättande af bankkommissarietjensten vid kontoret i S:t Michel upptog i första rummet Kassören vid Finlands Banks kontor i Björneborg Vicehäradshöfdingen Axel Gabriel Bergbom, i andra rummet tillförordnade Bankkommissarien vid Bankens nu ifrågavarande kontor, Kassören vid Bankens kontor i Kuopio Uno Arthur Alexander Broberg, samt i tredje rummet tillförordnade Bankkommissarien vid Finlands Banks kontor i Jyväskylä Kassören vid Bankens kontor i S:t Petersburg Ivar Oskar Petter Ruotzi. Af bemälde sökande förordade Bankfullmäktige uti underdånig skrifvelse för den 27 April till tjänstens erhållande Kassören Bergbom, som jemväl den 7 derpåföljande Juni blef utnämnd till bankkommissarie i S:t Michel.

På förslaget till besättande af bankkommissarietjensten vid kontoret i Jyväskylä uppfördes den 22 Maj 1895 af Bankdirektionen i första rummet Kassören vid Finlands Banks kontor i Uleåborg Johan Edvard Rehnäck, i andra rummet tillförordnade Bankkommissarien vid Finlands Banks nu ifrågavarande kontor Kassören vid Bankens kontor i S:t Petersburg Ivar Oskar Petter Ruotzi samt i tredje rummet Yngre bokhållaren i Finlands Bank Otto Fredrik Taube. Det sålunda upprättade förslaget insändes af Bankfullmäktige den 25 Maj till Kejsrerliga Senaten jemte underdånig skrifvelse, deri Kassören Rehnäck till tjänstens erhållande förordades. Och blef Rehnäck den 19 derpåföljande Juni till bankkommissarie i Jyväskylä utnämnd.

De underdåniga förslagen till besättande af bankkom-

missarietjänsterna vid kontoren i Sordavala och Kotka upprättades af Bankdirektionen den 14 Juni 1895, hvarvid å det förstnämnda förslaget uppfördes i första rummet tjänstförrättande Bankkommisarien vid Finlands Banks kontor i Sordavala, Kassören vid Bankens kontor i Tammerfors Kaarlo Alexander Rafael Leander Basilier, i andra rummet Yngre Bokhållaren i Finlands Bank Walter Fridolf Stenius samt i tredje rummet tjänstförrättande Vexelkassören i Finlands Bank Rudolf Paul Gabriel Bruun. Förslaget till besättande af bankkommisarietjänsten i Kotka upptog åter i första rummet tjänstförrättande Bankkommisarien vid Finlands Banks kontor i S:t Michel Kassören vid Bankens kontor i Kuopio Uno Arthur Alexander Broberg, i andra rummet tjänstförrättande Bankkommisarien vid Finlands Banks kontor i Jyväskylä, Kassören vid Bankens kontor i S:t Petersburg Ivar Oskar Petter Ruotzi samt i tredje rummet tjänstförrättande Yngre Bokhållaren i Finlands Bank Filosofie Magistern Walter Krogius. Dessa tjänsteförslag insändes af Bankfullmäktige till Kejsrerliga Senaten jemte underdåniga skrivelser för den 15 Juni, hvari Kassörerne Basilier och Broberg till de resp. tjänsternas erhållande förordades. I enlighet härmed blefvo den 23 Juli 1895 till bankkommisariier utnämnde Basilier i Sordavala och Broberg i Kotka.

Sedan bankkommisarietjänsten vid kontoret i Tammerfors, genom förre innehafvaren Bankkommisariien Carl Robert Ignatius' skedda utnämning till Öfverkamrerare i Banken blifvit ledig, uppfördes af Bankdirektionen den 22 Maj 1895 å det underdåniga förslaget till tjänstens återbesättande i första rummet tillförordnade Bankkommisarien vid Finlands Banks kontor i Kotka, Äldre Bokhållaren i Banken Filosofie Doktorn Emil Ivar Grönvik, i andra rummet Kassören vid Finlands Banks kontor i Åbo Werner Wegelius samt i tredje rummet Yngre Bokhållaren i Finlands Bank Underlöjtnanten Karl August Wilhelm Cederholm. Af bemälda sökande förordade Bankfullmäktige uti underdånig skrivelse af den 25 Maj Doktorn Grönvik, som jemväl den 19 Juni 1895 blef utnämnd till bankkommisarie vid kontoret i Tammerfors. Medan ifrågavarande bankkommisariebefattning var vakant och äfven

derförinnan från den 7 Januari, då Bankkommisariien Ignatius, efter undfängen tjänstledighet, på grund af Bankdirektionens förordnande, öfvertog vikariatet för den genom det nådiga reglementet för Banken af den 19 Februari 1895 inrättade öfverkamreraretjänsten, förestods kontoret i Tammerfors enligt Bankfullmäktiges förordnande af Förste Kamreraren O. G. Westling.

Bankkommisarien vid Finlands Banks kontor i Uleåborg Johan Wirtsén, som från den 17 April åtnjutit honom för sjukdom beviljad tjänstledighet, ingaf den 26 September 1895 en till Hans Kejsrerliga Majestät stäld underdånig ansöknin om afsked från tjänsten, hvilken af Bankfullmäktige till Kejsrerliga Senaten insändes; men innan nådigt afgörande i anledning deraf följde, dog emellertid Wirtsén den 30 i näst-sagde månad. För återbesättande af den härigenom ledigblifna bankkommisarietjänsten upprättades den 25 November 1895 af Bankdirektionen underdånigt förslag, hvilket upptog i första rummet Bankkommisariien vid Finlands Banks kontor i Jyväskylä Johan Edvard Rehnbäck, i andra rummet tillförordnade Bankkommisariien vid Finlands Banks nu ifrågavarande kontor, Kassören vid Bankens kontor i S:t Petersburg Ivar Oskar Petter Ruotzi samt i tredje rummet Kassören vid Finlands Banks kontor i Åbo Werner Wegelius. Det sålunda upprättade tjänsteförslaget insändes af Bankfullmäktige till Kejsrerliga Senaten jemte underdånig skrivelse, hvari Bankkommisariien Rehnbäck till tjänstens erhållande förordades. Och blef Rehnbäck den 26 December 1895 till bankkommisarie i Uleåborg utnämnd och transporterad. Ifrågavarande bankkommisarietjänst hade derförinnan föreståtts, från den 17 April till utgången af Juli af förbemälda Rehnbäck samt deretter, intill dess tjänsten af houom i egenskap af ordinarie innehafvare deraf tillträdde, utaf Kassören Ruotzi.

För återbesättande af den, genom Bankkommisariien J. E. Rehnbäcks förenämnda utnämning till bankkommisarie i Uleåborg ledigblifna bankkommisarietjänsten vid kontoret i Jyväskylä upprättades af Bankdirektionen den 24 Februari 1896 underdånigt förslag, hvilket upptog i första rummet tillförordnade Bankkommisariien vid nu ifrågavarande bankkon-

tor, Kassören vid Bankens kontor i S:t Petersburg Ivar Oskar Petter Ruotzi, i andra rummet Yngre Bokhållaren i Finlands Bank Walter Fridolf Stenius och i tredje rummet Yngre Bokhållaren i Finlands Bank Filosofie Magistern Ernst Enqvist. Af förbemälde sökande förordade Bankfullmäktige uti underdånig skrivelse af den 25 i samma månad Kassören Ruotzi, som jemväl blef den 24 Mars 1896 utnämnd till bankkommisarie vid kontoret i Jyväskylä.

Bankkommisarien vid Finlands Banks kontor i Joensuu Karl Åkerman undfick den 11 December 1894 tjänstledighet för sjukdom under fem månader, räknadt från den 7 i näst-sagda månad. Af enahanda anledning blef ifrågavarande ledighet sedermera genom Bankfullmäktiges två särskilda förordnanden af den 3 April och 26 September 1895 förlängd, hvardera gången för en tid af sex månader eller således till den 7 April 1896. Emellertid ingafs för Bankkommisarien Åkerman af hans lagligen tillförordnade förmyndare, Wexelkassören i Finlands Bank Ernst Broms, ansökning om Åkermans entledigande på grund af obotlig sjukdom från tjänsten, hvilken, af Bankfullmäktige den 30 Mars 1896 till Kejsrerliga Senaten insända ansökning den 14 derpåföljda April af Senaten bifölls. Det af Bankdirektionen upprättade underdåniga förslag till tjänstens återbesättning upptog i första rummet Wexelkassören Broms, i andra rummet Kassören vid Finlands Banks kontor i Björneborg Otto Fredrik Taube samt i tredje rummet Kassören vid Bankens kontor i Kuopio Alexis Ossian Wallenius. Detta tjänsteförslag insändes af Bankfullmäktige den 20 Juni 1896 till Kejsrerliga Senaten med underdånig skrivelse, hvari till tjänstens erhållande förordades Wexelkassören Broms, som jemväl blef den 29 derpåföljda Juli af Kejsrerliga Senaten utnämnd till bankkommisarie vid kontoret i Joensuu. Under Bankkommisarien Åkermans förberörda tjänstledighet och äfven medan tjänsten, efter Åkerman beviljad afsked, varit vakant, hade densamma föreståtts af utnämnde Bankkommisarien Broms.

Förutom hvad i det förestående angående af bankkommisarier åtnjuten tjänstledighet redan omförmäls, har tjänstledighet under en månad eller längre tid, dock endast i ett fåtal

fall utöfver två månader, af Bankfullmäktige eller, innan det nu gällande bankreglementet emanerat, jemväl af Senaten, dels för sjukdom, dels för enskilda angelägenheter beviljats nedanbemälde kontorsföreståndare: år 1894: den 17 Februari, 21 Mars och 28 Maj åt t. f. Bankkommisarien vid kontoret i Jyväskylä, A. L. Nyman, den 21 Juli åt Bankkommisarien vid kontoret i S:t Petersburg K. E. E. Karlstedt, den 4 Augusti åt t. f. Bankkommisarien vid kontoret i Kotka Filosofie Doktorn E. Grönvik, den 3 Augusti åt Bankkommisarien vid kontoret i Kuopio B. A. Niska och den 14 Juni åt Bankkommisarien vid kontoret i Wiborg C. G. Ramsten; år 1895: den 11 Maj åt Bankkommisarien vid kontoret i Jyväskylä I. O. P. Ruotzi, samma dag åt Bankkommisarien vid kontoret i Wiborg C. G. Ramsten, och den 9 Oktober åt Bankkommisarien vid kontoret i Kuopio B. A. Niska samt 1896: den 13 Maj åt Bankkommisarien Ramstén, den 15 Juni åt Bankkommisarien vid kontoret i Åbo Hofrådet A. W. Gripenberg samt den 12 Augusti och 10 September åt Bankkommisarien vid kontoret i Tammerfors E. Grönvik.

Under förberörda ledigheter hafva kontoren, på grund af meddelade förordnanden, föreståtts: kontoret i Jyväskylä af Kassören A. O. Pesonius, i S:t Petersburg af Kassören I. O. P. Ruotzi, i Kotka af Kassören R. Roschier, i Kuopio af Kassören A. O. Wallenius, i Wiborg af Kassören G. E. af Forselles, i Åbo af Kassören W. Wegelius och i Tammerfors af Kassören B. Sundgren.

Föröfrigt har semesterledighet under somrarna af Bankfullmäktige beviljats föreståndarene för kontoren merändels på fyra veckor, hvarjemte bemälde föreståndares vid särskilda tillfällen gjorda ansökningar om kortare tids tjänstledighet, dels af Fullmäktige, dels af Direktionen bifallits samt vikarier för hvarje gång tillförordnats.

§ 22.

Förutom vid tillfälliga förfall hafva Bankfullmäktige under nedanangifna tider åtnjutit ledighet från utöfningen af sina embeten:

*Bankfullmäktiges
tjänstgöring.*